

Skolemateriale

Indholdsfortegnelse

Bag om forestillingen.....	3
Handling.....	4
Den fantastiske fortælling.....	5
Temaer og emner.....	7
Kønsroller- Elevark A.....	8
Børn og voksne- Elevark B.....	10
Naturen - Elevark C.....	12
Det gode røverliv- Elevark D.....	13
At klare sig selv- Elevark E.....	15
Scenografi- Elevark F.....	16
Info om Teatret Zeppelin.....	18

Billetbestilling: 33 22 04 78
eller
www.zeppelin.dk

Materialet er udarbejdet af Louise Borchers Petersen Layout/ fotos af Maria Menzel
Kostumetegninger af Johanne Eggert

Bag om forestillingen

Astrid Lindgrens familieklassiker i nyopsætning på Teatret Zeppelin!

Det er med stor stolthed, at vi præsenterer Ronja Røverdatter på Zeppelin i efteråret 2013.

Astrid Lindgrens titler vækker genklang hos de fleste, men Ronja Røverdatter står hos mange som en af forfatterindens stærkeste fortællinger.

Det er en fantastisk fortælling om to slægters strid og nag gennem mange generationer – om et venskab, der flytter bjerge og en pige med et helt særlig mod og en beundringsværdig karakter.

Som altid hos Lindgren er det de store eksistentielle almenmenneskelige temaer, som i denne nyopsætning kommer under kærlig zeppelinsk behandling.

Vi er optaget af Ronjas udvikling fra barn til ung, af hendes opdagelse af naturen, som udtryk for 'verden udenfor' de trygge rammer og hendes opgør med familiens traditioner.

Vi vil give publikum fornemmelsen af at opleve verden gennem Ronjas optik. Skoven er et dejligt frirum, en legeplads men rummer også sin modsætning og er fuld af dæmoner og ukendte væsener, som Ronja skal lære at håndtere for at kunne klare sig selv – og blive den, hun er.

Det er den Reumertvindende scenograf Johanne Eggerts scenografi, der skaber liv til fortællingen. En scenografi hvor primært skoven udgør det sceniske rum, og hvor lys og lyd skaber legende og overraskende effektfulde scenarier. Lysdesigner Michael Breiner og lyddesigner Emil Assing Høyer bidrager hver med deres kunstneriske evner og visioner til at skabe disse fascinerende lysmæssige oplevelser og illusioner. Instruktoren står den fra Statens Scenekunstskole nyligt uddannede Lene Skytt for.

Rigtig god fornøjelse!

Handling

Den nat Ronja bliver født tordner det saga-stygt over de barske fjelde og dybe skove. Hendes far, den temperamentsfulde og garvede røverhøvding, Mattis er ellevild og taber sit hjerte til Ronja. Nu er Mattis-slægten sikret, og en ny kommende røverhøvding er født. Tror Mattis. For samme nat bliver der født endnu en røverhøvding og herfra tager historien afsæt og tager os med gennem årstid-ers skiften, dybt inde i den eventyrlige skov, langt hjemmefra de trygge rammer, hvor alle slags farer lur, og hvor stærke venskabsbånd knyttes, som ender med at stoppe krigen mellem de to gamle røverslægter.

Ronja bliver hurtigt gode venner med Birk fra den rivaliserende Borke-røverbande. De får et tæt forhold næsten som søskende – men deres møder sker hver gang i al hemmelighed. Efter et opgør, hvor Mattis har haft taget Birk til fange, ender det med, at Ronja og Birk forlader Mattisbjerget og flytter ud i Bjørnegrotten for at klare sig selv og komme på afstand af deres forældre.

Ronja og Birk kommer styrket i gennem en del prøvelser og farer i de vilde skove. De forholder sig også til savnet af deres forældre og til deres fremtid. Men mest forbundet er de af deres fælles kærlighed til naturen og dyrene, som omgiver dem.

Til sidst indser Mattis dog, at savnet af hans datter er for stort, så han går derfor på kompromis med sine egne holdninger og beder Ronja om at komme hjem til Mattisborgen, hvor Birk nu i øvrigt også er velkommen.

De to røverbander vælger at slå sig sammen, således at de på denne måde også står stærkere mod fogedknægtene, som truer røvernes eksistens. Mattis bliver efter en tvekamp mod Borke kåret til høvding for den sammenslåede bande, og der opstår på ny idyl i Mattisborgen.

Den fantastiske fortælling

Ronja Røverdatter tilhører genremæssigt den fantastiske fortælling. Den har en del ligheder med eventyrfortællingen men også væsentlige forskelle, som uddybes i nedenstående. En del af Astrid Lindgrens fortællinger tilhører den fantastiske genre bl.a. Mio min Mio, Brødrene Løvehjerte og også Ronja Røverdatter.

Magien i virkeligheden

Tryllesværd, skovhekse, drager og usynlighedskapper: Alt kan ske i de fantastiske fortællinger!

Ofte er hovedpersonen et barn, som har det svært. Han/hun har måske mistet sin mor eller far, bliver mobbet eller er syg. Men så får hovedpersonen en magisk ting eller evne – eller får måske stillet en opgave, som skal løses. Med hjælp fra det overnaturlige løser vores hovedperson opgaven, men får samtidig en erkendelse om sig selv.

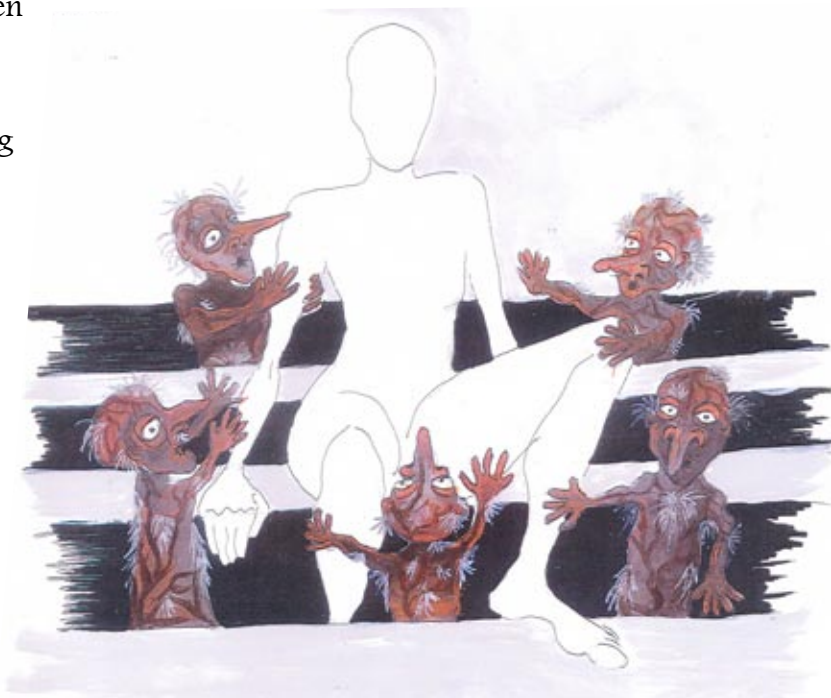
Der findes tre forskellige slags fantastiske fortællinger:

1. Historier, der foregår i et magisk univers/verden
2. Historier, hvor hovedpersonen bevæger sig mellem to parallelle verdener - den magiske og den virkelige
3. Historier, hvor hovedpersonen oplever enkeltstående magiske elementer i den virkelige verden

Alle tre eksempler hører under den fantastiske genre, idet målet for hovedpersonen er at udvikle sig og komme videre i livet.

Kilde: www.dr.dk/skole/Dansk/Genrer/Fantastiske+fortællinger

Ronja Røverdatter tilhører sidste kategori, idet det magiske element optræder lejlighedsvis i form af de overnaturlige væsener rumpenisser, skovhekse, grådværge og de underjordiske. De forskellige fantasivæsener er en accepteret del af den virkelige verden – og altså ikke kun forbeholdt hovedpersonen at opleve.

Eventyret og den fantastiske fortælling

Eventyr og fantastiske fortællinger er nært beslægtede. Der er dog forskelle. Personerne er mere nuanceret beskrevet i den fantastiske fortælling, og hovedpersonen er ikke helt så heltagtig som i eventyret. Selv om hovedpersonen i den fantastiske fortælling ofte er en helt, kan han/hun dog fejle.

Slutmålet i et folkeeventyr er ÆGTESKAB – mens det i den fantastiske fortælling oftest er MODENHED. Hovedpersonen har været i gennem en udviklingsrejse ind i den fantastiske verden og kommer mere moden tilbage.

kilde: www.gamleundervisningsaviser.gyldendal.dk/

Ronjas udvikling

Ronja gennemgår en modning i hendes udvikling fra barn til ung, i hendes opdagelse af 'verden udenfor' de trygge rammer og i hendes opgør med familiens traditioner og forventningen om, at hun skal overtage sin fars plads i hierarkiet. Ronjas modning går på, at hun ender med at finde sin egen mening, selvom hun undervejs må bryde med sin familie på trods af, at det føles smertefuldt og risikabelt.

Eventyrets struktur hjemme – ude – hjemme

I et eventyr-perspektiv kan man sige, at Ronja går fra 'hjemme' til 'ude' for endelig qua sine erfaringer at komme til et nyt 'hjem'. Ronja er skovens prinsesse, hun finder sin prins og sammen udvikler de sig hen mod at blive konge og dronning i deres eget kongerige. De to røverfamiliers konflikt er den store opgave, som hun står for at løse og finde sin egen vej igennem.

Opgøret modner Ronja og hendes løsrivelsesproces fra det stærke far-datter-forhold er svær men nødvendig for, at Ronja kan blive et stærkt og selvstændigt individ. På mange måder minder Ronjas personlige udvikling om en klassisk eventyr-dannelsesrejse. Ronja vender hjem modnet og med et ændret perspektiv på sig selv og sine rødder, hun har således bekæmpet sin splittethed og sin indre konflikt og har fundet sin indre ro.

Temaer og emner

Eleverne vil ganske givet kunne give udtryk for dele af det tematiske indhold allerede i deres gengivelse af forestillingen. Som redskab til at inspirere og motivere eleverne til at samtale om og sætte ord på deres oplevelse af forestillingen, kan eleverne f.eks.:

- * Tegne det som de oplever som en vigtig scene fra forestillingen – vise og forklare til klassekammeraterne. Hæng gerne tegningerne op i klasselokalet.
- * Udvalgte den person fra stykket som de finder mest interessant. Skrive 5-10 ting ned om ham/hende. Det skal både være indre og ydre karakteristika. Samtale om indholdet i små grupper eller på klassen.
- * I makkerpar huske tilbage på en scene, hvor Ronja var sur/vred/ked af det eller trist. Eleverne kan enten forklare /beskrive baggrunden for Ronjas sindsstemning – eller de kan kort spille den udvalgte scene for klassen med simple replikker.

Det er de almenmenneskelige temaer, som berøres i Ronja Røverdatter

Venskab/ Fjendskab

Identitet

Kærlighed

Fjendskab

Overgangen fra barn til voksen

Frihed

Udvalgte emner

Kønsroller

Børn og voksne

Naturen

Det gode røverliv

At klare sig selv

Kønsroller

Alle mennesker er forskellige. Der er også biologiske forskelle på kvinder og mænd. For mange år siden var det typisk mænd, der lavede det hårde fysiske arbejde som f.eks. at jage dyr eller skaffe brænde. Kvinderne passede børnene, ildstedet og madlavningen.

Sådan er det også i Ronja Røverdatter - og så alligevel ikke helt.

1. Hvorfor vil Ronja gerne lære at klare sig selv i skoven?

Er det nødvendigt for hende?

---

2. Ronjas mor, Lovis, er en kvinde, som hele røverbanden og Mattis har stor respekt for.

Lav nu en beskrivelse af eller tegn Lovis med nogle beskrivende ord rundt omkring på din tegning.

Hvordan opfatter du Lovis? Hvad synes de andre om hende? Hvad betyder hun for Mattisrøverne?

---

3. Mattis er røvernes høvding, og få tør sige ham imod. Lovis er en af dem, der ikke er bange for Mattis.

Kan du huske nogle episoder, hvor Lovis bestemmer over Mattis?

Kønsroller

4. Lovis sørger for en stor del af det huslige arbejde i Mattisborgen.

Hvem sørger for det huslige arbejde (f.eks. rengøring, tøjvask og madlavning) hjemme hos dig?

Har du pligter i dit hjem? Hvilke pligter kan du bedst lide at udføre?
Hvilke pligter kan du ikke lide?

Børn og voksne

1. HURTIG SKRIVNING

Skriv i to minutter om forholdet til din egen far eller mor?

---

2. Ronja gør ikke som Mattis ønsker, da hun springer over på Borkas side af Helvedesgabet. Diskutér i makkerpar eller på klassen:

- * Hvorfor springer Ronja over til Borka?
- * Hvordan reagerer Mattis og hvorfor?
- * Hvad tænker du om Mattis reaktion og den måde han efterfølgende håndterer konflikten med Ronja på?
- * Har du selv prøvet at have en konflikt, hvor du holdt fast i dit synspunkt og ikke gav dig? Og det omvendte – hvor du overgav dig, selvom du ikke var enig?
- * Har du prøvet at have en konflikt eller et uvenskab som fortsatte over længere tid? Hvad gjorde du/I for at løse konflikten?

3. KREATIV SKRIVNING

A. SKRIV ET BREV

På nogle områder vælger Ronja at gøre det modsatte af sine forældre. Tænk nu på en konflikt med enten en ven eller dine forældre, hvor I var uenige og du valgte 'den modsatte vej'.

Skriv et kort brev hvor du forklarer dine følelser og tanker – hvorfor var du uenig? Hvilke følelser satte det i gang hos dig? Du kan evt. give dit bud på en løsning af konflikten.

B. SKRIV ET BREV

Skriv et brev fra Mattis til Ronja, hvor Mattis forsøger at læse konflikten med Ronja og overtale hende til at komme hjem til Mattisborgen. Du skal huske at beskrive Mattis tanker og følelser.

C. SKRIV DAGBOG

Birk og Ronja vil ikke være røvere som deres forældre.

Skriv i dagbogsform om en dag i Ronja eller Birks voksenliv.

Hvor er de henne? Hvad lever de af? Hvem er de sammen med?

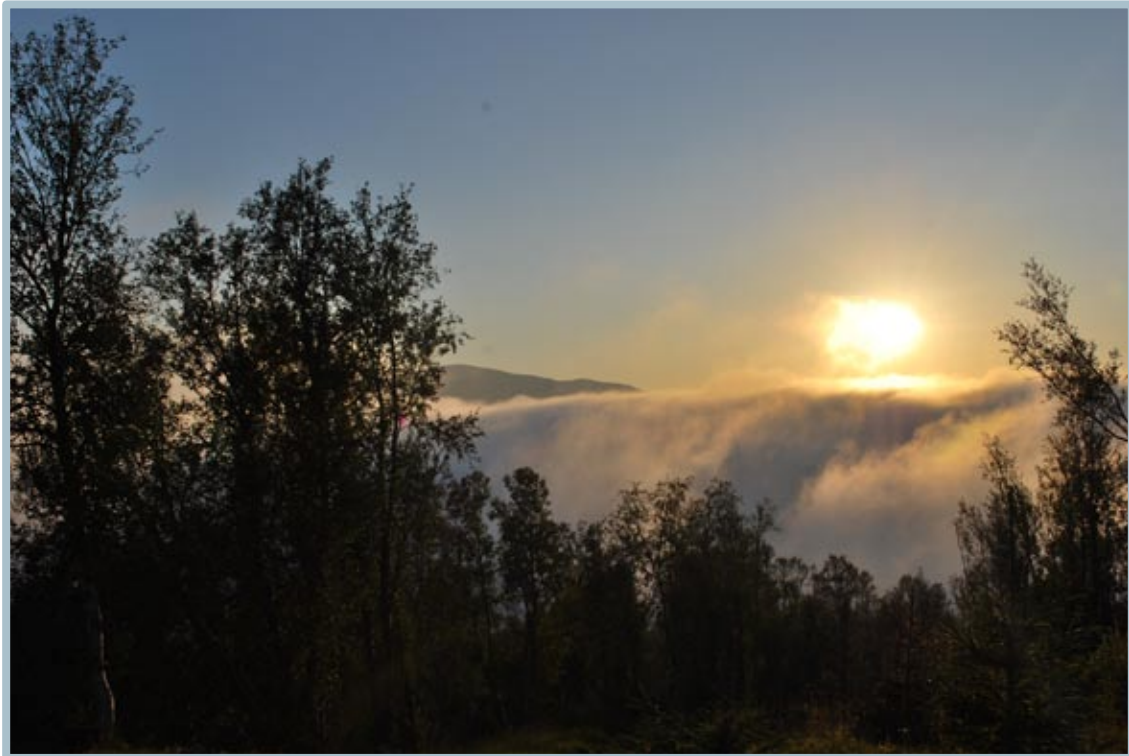
Du kan også tegne Ronja og Birk som voksne.

Naturen

Ronja og Birk har et helt særligt forhold til naturen, som omgiver dem. Diskutér hvorfor naturen betyder så meget for dem

* Hvilke udfordringer er der for dem i naturen og hvilke gevinster? Hvad betyder naturen for dig?

1. Beskriv billedet

Hvad ser du? _____

Hvad dufter du? _____

Hvad hører du? _____

Hvad mærker du? _____

Hvad gemmer der sig i soven? _____

2. Tegn et billede af dit yndlingssted i naturen.

Hvorfor er det et godt sted at være? _____

Det gode røverliv

1. Diskutér i klassen hvilken slags røvere Mattis og hans mænd er?

Hvad synes I om deres liv?

2. A. Tegn en af røverne og fortsæt listen med røverord.

Røverhjerne	_____	_____
Røverdatter	_____	_____
Røverhule	_____	_____

B. Skriv en lille historie om det at være røver og leve et røverliv.

---

3. Drama – Røverhistorier

Lav i grupper et lille skuespil med replikker.

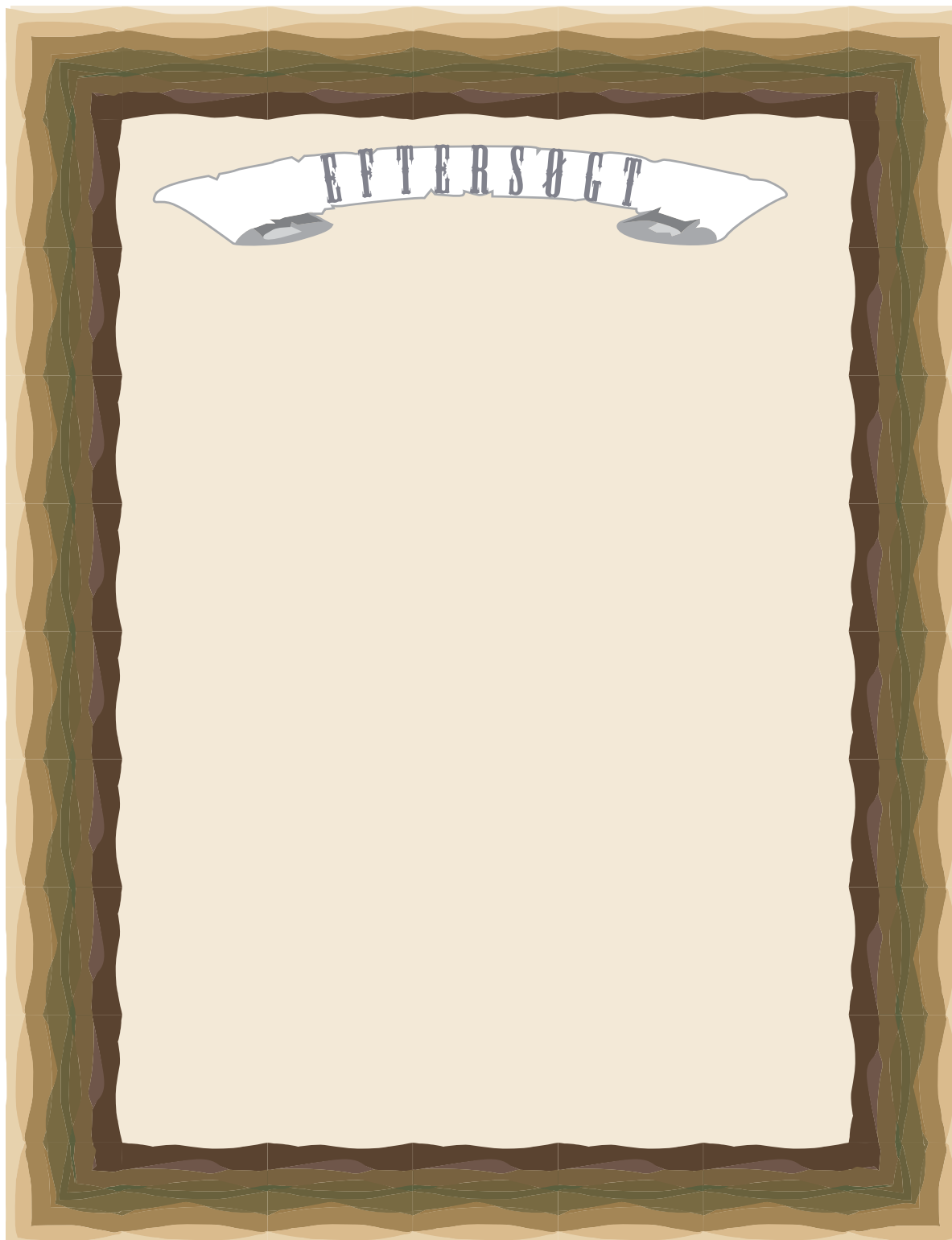
Idéer til indhold:

- * I er røvere og skal gennemføre et togt. Hvad sker der?
- * I holder en hyggelig røverfest, hvor I spiser og drikker og fortæller hinanden sjove røverhistorier
- * Røverbøvdingen holder en dundertale til sine røvere. Røverne skal nu forsøge at forklare, hvorfor de kommer tomhændet hjem efter dagens togt.

4. EFTERSØGT

Fogedknægtene er ved at trænge ind på røverbanden. De vil gøre en ende på røvernes plyndring i skoven. Lav en plakate, hvor I eftersøger en eller flere af røverne. Der skal være en overskrift, en lille tekst, en illustration og en dusør på plakaten.

Hæng plakaterne op i klassen.

At klare sig selv

Ronja og Birk lærer at klare sig selv i Bjørnegrotten

1. Hvordan overlever de? _____

---

2. Hvilke ting skal Ronja og Birk bruge i Bjørnegrotten? Tegn tingene herunder.

3. Hvor længe kan de blive derude? _____

---

4. Hvad ville du tage med, hvis du skulle klare dig selv i en skov? Begrund dit svar _____

---

5. Hvilke dyr møder de i skoven?
Du må gerne tegne. _____

Hvad betyder dyrene for dem? _____

---

6. DRAMA

Da kniven pludselig er væk, bliver Ronja og Birk hurtigt uvenner? Hvorfor?

Skriv to og to jeres egne replikker til skænderiet og spil det for resten af klassen.

Scenografi

En scenograf udarbejder idéer, koncepter og tegninger til kulisser, dekorationer, rekvisitter og kostumer. Her kan du se nogle af scenograf Johanne Eggerts skitser til Ronja Røverdatter

1. Kan du genkende nogle af kostumerne?
2. Hvordan vil du beskrive kostumerne og rekvisitterne?

Hvilke farve og materialer er der brugt?

3. DESIGN DIT EGET KOSTUME

Design dit eget kostume til en af personerne fra Ronja Røverdatter.

Du kan tegne, rive, klippe i forskellige magasiner eller måske finde nogle stofrester.

Sæt din figur fast på en blomsterpind, og I kan lave små dukketeater-scener.

4. Hvad er en scenografi?

Model af scenografien

5. Beskriv din oplevelse af scenografien i forestillingen?

Beskriv sceneopbygningen, lydeffekter, lys

---

6. Forestil dig, at man iscenesatte Ronja Røverdatter i et science fiction- univers.

Hvordan ville kostumerne og scenografien se ud? Ville det passe til historien?

---

7. Tegn Ronja eller Birk i et sci-fi-kostume eller tegn en sci-fi-scenografi.

Teatret **ZEPPELIN**

Byens Familieteater

- * Teatret Zeppelin åbnede som københavnsk familieteater i 1994 og henvender sig til skoleklasser og familiepublikum fra 7 år.
- * Teatrets særegenhed er ny dansk dramatik og nydramatiseringer af store børnebog sklassikere.
- * Teatret Zeppelin er et lille storbyteater støttet af Københavns Kommune og be liggende i Valdemarsgade 15 på Vesterbro.
- * Teatrets ledelse består af Kunstnerisk leder Mie Brandt, Administrativ- og økonomi leder Jan Grube Christiansen og Producent & PR chef Annethia Lilballe.
- * Yderligere information og billetbestilling : www.zeppelin.dk